

# ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΜΕΤΑ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΙΩΝ.

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΑΡΟΜΗ

ΠΡΟΠΑΗΡΩΤΕΑ

Ἐν Ἑλλάδι... Δρ. ν. 3.—  
Ἐν τῇ Ἀλλοδαπῇ... 3.50

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

ΕΚΑΣΤΟΝ ΦΥΛΛΟΝ

ΤΙΜΑΤΑΙ

Λεπτῶν..... 15  
261—Γραφεῖον ὁδ. Ἐρμού—264

Παρακαλεῦνται οἱ κκ. Συνδρομηταὶ τῆς «Ἀθηναίδος» καὶ τῶν ξένων Περιοδικῶν ν' ἀποστείλωσιν ἐγκαίρως τὰς συνδρομὰς τῶν, ὅπως μὴ ἐπέλθῃ διακοπὴ τῆς ἀποστολῆς τῶν φύλλων.

Οἱ ἐν ταῖς Ἐπαρχίαις καὶ τῷ Ἐξωτερικῷ δύνανται ν' ἀποστείλωσιν αὐτὰς διὰ γραμματοσήμου ἐλληνικοῦ, ἀγγλικοῦ καὶ γαλλικοῦ.

Ἀμα τῇ παραλαβῇ τῆς συνδρομῆς, ἀποστέλλεται δωρεάν τοῖς Συνδρομηταῖς τῆς «Ἀθηναίδος» χρωματισμένη εἰκὼν.

Λίαν παραδόξως σήμερον παρατηρεῖται, ὅτι ἄνθρωποι συσταλλόμενοι νὰ ἐκφράσωσι γνώμην περὶ ὑποθέσεων ἀς ἀγνοοῦσι, μετὰ θάρρους ὅμως καὶ εὐτολμίας ἀποφαίνονται ἐπὶ τοῦ χριστιανικοῦ θρησκευματος, ὅπερ εὐδέποτε ἐμελέτησαν καὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ ὁποίου οὐδέποτε ἔμαθον. Κατήντησε σχεδὸν συρμός παρά τισιν νὰ περιφρονῶσι τὸν χριστιανισμόν καὶ μετὰ δεισιδαιμονίας νὰ ἐπιζητῶσι τὸν ἀρχαῖον ἐθνισμόν, ὡς δυνάμενον ν' ἀνυψώσῃ τὸν ἄνθρωπον εἰς τὴν ἀρετὴν καὶ τὴν εὐδαιμονίαν καὶ τοῦτο νερμίζουσι σαφῶς. Ἀλλ' ὅτι οἱ τοιοῦτοι πλανῶνται πλάνην μεγάλην, γίνεται δῆλον τοῖς πᾶσιν ἐκ τῆς ἐπομέννης συνοπτικῆς ἐκθέσεως περὶ τῆς καταστάσεως τῆς ἀνθρωπότητος κατὰ τὰς παραμονὰς τοῦ χριστιανισμοῦ. Καθότι, ὅτι ἀγαθὸν ὑπάρχει, ὅτι εὐγενές, ὅτι κόσμιον, ὅτι ἐνάρετον καὶ θεῖον ἐν τῷ κόσμῳ, προήλθεν ἐκ τοῦ χριστιανισμοῦ.

Α'). Κατὰ τὰς παραμονὰς τοῦ χριστιανισμοῦ εὐρίσκουμεν τὸν κόσμον ὑπὸ τὸ σκῆπτρον μιᾶς ἰσχυρᾶς αὐτοκρατορίας. Ἀπασα αἱ χώραι Αἴγυπτος, Συρία, Περσία, Ἑλλάς κτλ. ἦσαν ὑπὸ τὴν κυριαρχίαν τῶν Καيسάρων τῆς Ῥώμης. Ἀλλὰ λίαν παραδόξως ὑπῆρχε καὶ γλώσσα κοινὴ, ἥτις δὲν ἦτο ἡ Λατινικὴ, ἀλλ' ἡ Ἑλληνικὴ. Καὶ αὕτη οὐχὶ ἡ τῶν φιλοσόφων καὶ τῶν ἐπιστημόνων, ἀλλ' ἰδιόρρυθμός τις συνισταμένη ἐκ δύο

στοιχείων τοῦ φιλοσοφικοῦ καὶ ἐπιστημονικοῦ, ἐξ Ἑλλάδος· τοῦ στοιχείου τοῦ νόμου καὶ τοῦ πολέμου, ἐκ Ῥώμης· τοῦ στοιχείου τοῦ αἰσθηματος, ἐξ Ἀσίας· τοῦ στοιχείου τῆς θρησκείας, ἐκ Συρίας· γλώσσα καθ' ὅλα δυνάμενη νὰ ἐκφράσῃ τοῖς γηγενέσι τὴν εὐσπλαγχίαν καὶ τὴν ἀγάπην τοῦ Ὑψίστου πρὸς τὴν πεπτωκυῖαν καὶ καταρρέουσαν ἀνθρωπότητα.

Β'). Κατὰ τὰς παραμονὰς τοῦ χριστιανισμοῦ εὐρίσκουμεν τὴν ἀνθρωπότητα ἐντελῶς ἐξηχρειωμένην ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τῆς πολυθείας δημιουργηθείσης ὑπ' αὐτῆς. Πᾶν ἀγαθὸν καὶ πᾶν κοινὸν εἶχεν ἀποκρουσθῇ καὶ ὁ ἄνθρωπος ῥέπων πρὸς τὸ κακὸν ἐλάτρευεν οὐ μόνον θεοὺς πολλοὺς, ἀλλὰ θεοὺς ἐμπαθεῖς, θεοὺς αἰσχροὺς, θεοὺς ἀτίμους· ἡ δὲ κακοῦθεια ἐξησκέιτο ἐν τοῖς ναοῖς ὡς εὐσέβεια! Ἡ πορνεία, κατὰ διάσημόν τινα συγγραφέα, καὶ ἡ μέθη ἀπετέλουν μέρος τῆς λατρείας τῆς Ἀφροδίτης καὶ τοῦ Διονύσου· ἐν τισὶ δὲ ναοῖς κατὰ τοὺς ἀφιερωμένους εἰς τοὺς θεοὺς ἀγῶνας ἐδεικνύετο εἰς τὸ φῶς τοῦ ἡλίου, ὅτι πρὸς τιμὴν τῆς γλώσσας δὲν δύναμαι νὰ προσφέρω». Τὴν τοιαύτην κατάστασιν μαρτυροῦσιν οὐχὶ μόνον δόκιμοι συγγραφεῖς ἀλλὰ καὶ αὐταὶ αἱ ἀνασκαφαὶ ἐν Πομπηῇ, ναι, καὶ αὐτὸς ὁ Ἀπόστολος Παῦλος εἰς τὰς πρὸς Ῥωμαίους καὶ πρὸς Κορινθίους ἐπιστολάς αὐτοῦ, ὡς καὶ ἡ σημερινὴ κατάστασις τῶν ἐθνῶν ἐκεῖνων, ἅτινα ἔχουσι μὲν φιλολογίαν, φιλοσοφίαν καὶ τέχνας, ἀλλ' ἐλλείπουσιν αὐτοῖς αἱ χριστιανικαὶ ἀρχαὶ ὡς λ. χ. ἡ Κίνα, αἱ Ἰνδαί, ἡ Ἰαπωνία κτλ.

Γ'). Εὐρίσκουμεν πρὸς τούτοις ὅχι μόνον τὰς δοξεῖς ἐξηχρειωμένας εἰς τὸν ἀνώτατον βαθμόν, ἀλλὰ καὶ τὰ πάθη ἐξηχρειωμένα. Τὰ δύο τρίτα τῶν πολιτισμένων ἐπαρχιῶν ἦσαν ὑπὸ χαμερπῇ δουλείᾳ καὶ ὁ αἰχμάλωτος δὲν εἶχε δικαιώματα περιουσίας, ζωῆς ἢ τιμῆς, ἅτινα ὁ νικητὴς εἶχε καθήκον νὰ σεβασθῇ. Ὅθεν πρὸς τὴν ματαιότητα τῶν νικητῶν μυριάδες νέων, νεανίδων καὶ γερόντων ἐσύροντο ὀπίσθεν αὐτῶν ἀπερχομένων ἐν θριάμβῳ εἰς τὴν πρωτεύουσιν. Πρὸς τερ-

ψιν δὲ τῶν εὐγενῶν θεατῶν ἐν τοῖς ἀμφιθεάτροις κατεκερματίζοντο περὶ τὰς 20,000 καὶ 30,000 ἀνθρώπων ἐν ταῖς μονομαχίαις καὶ θηριομαχίαις.

Δ'). Ἀλλὰ πλέον παντὸς ἄλλου γεγονότος μαρτυροῦντος τὴν φοβερὰν ἠθικὴν καταπτώσιν ἣν ὁ παρὰ φύσιν ἔρωσ, οὐτινος καὶ αὐτοὶ τῶν σεβασμιωτέρων καὶ ἐνδοξοτέρων φιλοσόφων τῆς ἐποχῆς ἐμνημόνευσον ὄχι μόνον ἀνευ μομφῆς, ἀλλὰ μετὰ τινος εὐνοίας. Ἱερότης τοῦ γάμου εἶχεν ἐντελῶς καταστροφῇ καὶ οὗτος εἶχε μεταβληθῇ εἰς νόμιμον πορνείαν, καὶ τὸ ἄσυλον τῆς οἰκογενείας εἶχεν ὀλως ἐξαληφθῇ. Ἡ καρδιά τοῦ ἀνθρώπου πονεῖ ἀναπολοῦντος καὶ τὸ πολλοστήμοριον τῆς τρομερᾶς ἐκείνης καταπτώσεως, καθ' ἣν λογικοὶ ἄνδρες, ἐλεύθεροι καὶ ἀνεπτυγμένοι ἔζων ὑπὸ ἀχαλίνωτον χαμέρπειαν κυλιόμενοι ὡς χοῖροι εἰς τὸν βόρβορον τῆς ἀκολασίας· ἀλλ' ἔτι περισσώτερον πονεῖ ἡ καρδιά ἡμῶν, ὅτι ὑπάρχουν ἄνθρωποι γευθέντες τοὺς καρπούς τοῦ χριστιανισμοῦ νὰ ἐπιθυμῶσι τὴν κατάστασιν ἐκείνην καὶ νὰ προσδοκῶσι παρ' αὐτῆς εὐδαιμονίαν καὶ μακαριότητα. Πιστεύομεν ὅμως ὅτι τοῦτο γίνεται ἐν ἀγνοίᾳ καὶ ἀπερίσκεψίᾳ.

Ὁ ἠθικός κώδιξ τῆς ἀρχαιότητος ἦν ἔργον καλλιτεχνικόν, ὅπερ διήγειρε μὲν τὸν θαυμασμόν, ὡς ὁ Παρθενὼν καὶ ἡ χρυσελεφάντινος Ἀθηνα τοῦ Φειδίου, ἀλλ' οὐδόλως ἠγγίξε τὴν καρδίαν. Τὸ ἀρχαῖον δράμα δι' οὗ ἐδιδάσκετο ὁ λαὸς τὴν ἠθικὴν περίετα τὸν Πατριωτισμὸν ὡς τὸ ὕψιστον ἀγαθόν, τὴν δὲ Ἀμιλλαν ὡς τὸ μέγιστον ἐλαττήριον, «Οὐκ ἔαμε καθεύδειν τὸ τοῦ Μιλτιάδου τρόπαιον» ἀνακράζει ὁ Θεμιστοκλής· καὶ ὅμως ὅτε ἡ πατρίς ἀπῆτει τὴν θυσίαν τῆς φιλοδοξίας τῶν δύο τούτων ἀνδρῶν ἀμφοτέρω ἡρνήθησαν αὐτὴν καὶ ἀπέθανον φυγάδες, ἐξ οὗ ἀποδεικνύεται ὅτι ἡ βᾶσις τῆς τότε ἠθικῆς αὐτῶν φιλοσοφίας ἦν σαθρά.

Ε'). Ἡ ἐπικρατοῦσα φιλοσοφία, καὶ περ βελτιωθεῖσα κατὰ τι μετὰ ταῦτα ὑπὸ τὴν ἐπήρειαν τοῦ χριστιανισμοῦ ἦν καθαρὸς ὕλισμος, καθότι καὶ οἱ Στωικοὶ ὡς πανθεῖσται ἢ οἱ Ἐπικουρίοι ὡς ὕλισται ἔζων ἰδιοτελῶς, οἱ μὲν ἐπιδιώκοντες τὴν δ' ὀξείαν, οἱ δὲ τὴν ἡδονήν. Ἀμφοτέρω ἐν πρώτοις ἡρνοῦντο τὴν ὑπαρξιν τοῦ ὑπερφυσικοῦ, τὴν ἀθανασίαν τῆς ψυχῆς, τὴν συνειδήσιν ὡς καὶ τὴν κατ' ἀρχὴν διάκρισιν μετὰ τὸ ἀγαθοῦ καὶ κακοῦ, ἥτοι ἐπραγματεύοντο περὶ τοῦ ἀνθρώπου ὡς κτήνους δυναμένου νὰ καταβυθισθῇ ἐν τῇ διαφθορᾷ πολὺ κατώτερον καὶ τοῦ κτήνους. Εἶναι δὲ ἐπιστημονικῶς ὡς καὶ ἐμπειρικῶς ἀποδεδειγμένον, ὅτι ὅταν ὁ ἄνθρωπος ζῇ περιφρονῶν τοὺς κανόνας τῆς ἠθικῆς καὶ τῆς φύσεως, καταβάλλεται καὶ προῶως καὶ οἰκτρῶς καταβιάζεται εἰς τὸν τάφον, ὅπερ δὲ συμβαίνει εἰς πρόσωπα συμβαίνει καὶ εἰς κοινωνίας. Ὅθεν ἡ φοβερὰ ἐκείνη ἀπέβεια, ἥτις ἐπεκράτει πρὸς τοὺς νόμους τῆς ἠθικῆς καὶ τῆς φύσεως, κατὰ τὰς παρανομίας τοῦ χριστιανισμοῦ, ὅθι τὴν ἀνθρωπότητα εἰς τὴν ἀκολασίαν ἐφ' ἧς, ὡς θέλομεν προσεχῶς ἀποδείξει, ἔσωσεν αὐτὴν ὁ χριστιανισμός. Ἀντὶ λοιπὸν νὰ περιφρονῶμεν τὸν χριστιανισμόν δέον νὰ μελετήσωμεν αὐ-

τὸν ἵνα μάθωμεν τὰς πρὸς αὐτὸν ὑποχρεώσεις καὶ εὐγνωμονῶμεν τῷ Θεῷ διὰ τὴν πρὸς ἡμᾶς εὐσπλαγχνίαν καὶ ἀγάπην αὐτοῦ.

K.

#### ΑΙ ΝΥΚΤΕΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ὅτε κατὰ πρῶτον ἐπάτησεν ἑλληνικὴν γῆν ὁ περικλής Σάτωβορᾶνδος, τοσοῦτον ἐβέληθ' ἐκ τοῦ οὐρανοῦ τῆς Ἑλλάδος καὶ τῶν νυκτῶν αὐτῆς, ὥστε ἐνθους ἔγραφε περὶ αὐτῶν τὰ ἑξῆς:

«Κοπάσαντος τοῦ ἀνέμου τῇ 8ῃ τῆς ἐσπέρας καὶ τῆς θαλάσσης ὁμαλυνθείσης, τὸ πλοῖον ἔμεινεν ἀκίνητον. Τότε πρῶτον ἀπῆλαισα τὴν πρώτην δύσιν τοῦ ἡλίου καὶ τὴν πρώτην νύκτα ἐν τῇ γῇ τῆς Ἑλλάδος. Ἐρχομεν ἀριστερόθεν τὴν νῆσον Φάνον καὶ τὴν Κέρκυραν, ἥτις ἐξετείνεται πρὸς ἀνατολὰς· ἀπεκαλύπτοντο πρὸς τούτοις αἱ γαῖαι τῆς Ἠπείρου· τὰ Ἀκρακεραῦνια ὄρη, τὰ ὅποια εἰχομεν διέλθει, ἀπετέλουν πρὸς βορρᾶν, ὅπισθεν ἡμῶν κύκλον, ὅστις ἐπερατοῦτο εἰς τὴν εἴσοδον τῆς Ἀδριατικῆς θαλάσσης. Δεξιόθεν, τουτέστι πρὸς δυσμὰς, ὁ ἥλιος ἔδυσεν ἐκείθεν τῶν ἀκτῶν τοῦ Ὀτράντου· ἐμπροσθεν ἡμῶν ἡ θάλασσα ἐξετείνεται μέχρι τῶν ἀκτῶν τῆς Ἀφρικῆς.

Τὰ χρώματα περὶ δυσμὰς ἡλίου δὲν ἦσαν διόλου ζωνρά· ὁ ἥλιος κατήρχετο μετὰ νερῶν, τὰ ὅποια ἐχρωμάτιζε διὰ ῥοδίνων χρωμάτων· εἰσέδυσεν ὑπὸ τὸν ὀρίζοντα καὶ τὸ λυκόφως ἀντικατέστησεν αὐτὸν ἐπὶ ἡμίσειαν ὥραν. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ μικροῦ τούτου λυκαυγοῦς ὁ οὐρανὸς ἦτο λευκὸς περὶ τὴν δύσιν, κυανόχρους ἐν τῷ ζενίθ καὶ λευκόφαιος· οἱ ἀστέρες διεπέρασαν ὁ εἰς μετὰ τὸν ἄλλον τὸν θαυμαστὸν ἐκείνον χρωματισμὸν καὶ ἐφαίνοντο μικροὶ καὶ ὀλίγον ἀκτινοβόλοι, ἀλλὰ τὸ φῶς αὐτῶν ἦτο κεχρυσωμένον καὶ τοσοῦτον γλυκεῖαν ἔχον λάμψιν, ὥστε δὲν δύναμαι νὰ δώσω ἰδέαν. Οἱ τῆς θαλάσσης ὀρίζοντες ὀλίγον ἀτμώδεις, συνεχέοντο μετὰ τῶν ἀτμῶν τοῦ οὐρανοῦ. Παρὰ τὴν νῆσον Φάνον ἡ τῆς Καλυψοῦς παρετηρεῖτο πυρὰ ἀνημμένη ὑπὸ τῶν ἀλιέων· ἐάν εἶχον ὀλίγην φαντασίαν, ἐδυνάμην νὰ ἴδω τὰς νύμφας καίουσας τὸ πλοῖον τοῦ Τηλεμάχου. Παρ' ἐμοὶ ἦτο ν' ἀκούσω τὴν Ναυσικᾶν παίζουσαν μετὰ τῶν συντρόφων τῆς ἡ τὴν Ἀνδρομάχην κλαίουσαν ἐπὶ τῶν ὀχθῶν τοῦ ψευδοῦς Σιμόντος (α), διότι παρετήρουν μακρόθεν ἐν τῇ διαφανείᾳ τῶν σκιῶν τὰ ὄρη τῆς Σχερίας (β) καὶ τοῦ Βουθρωτοῦ (γ).

Τὰ κλίματα ἔχουσι κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον ἐπιρροὴν ἐπὶ τῆς καλαισθησίας τῶν λαῶν. Ἐν Ἑλλάδι π. χ. τὸ πᾶν εἶνε ἡδὺ, τὸ πᾶν συγκερασμένον, τὸ πᾶν εἶνε πλήρες γαλήνης ἐν τῇ φύσει καθὼς καὶ ἐν τοῖς συγγράμμασι τῶν ἀρχαίων. Κατανοεῖ τις σχε-

(α) Ψευδής, διότι ὁ ἀληθὴς ἦτο ἐν Τροίᾳ, ὅθεν ἀπῆλθ' ἡ Ἀνδρομάχη αἰχμάλωτος ὑπὸ τοῦ Νεοπτολέμου.

(β) Σχερία ὠνομάζετο ἡ μετὰ ταῦτα Κέρκυρα, ἡ νῆσος τῶν Φαιάκων.

(γ) Πόλις ἐπὶ ὁμωνύμου κόλπου τῆς ἐν Ἠπείρῳ Θεσπρωτίας.